

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1752. usque ad
Annum 1757 - Cum Appendice ad Annos 1744. 1745. 1748

Luxemburgi, 1758

III. Confirmatio Concordiæ inter Episcopum Herbipolen, & Abbatem
Monasterii Abbatiaë nuncupati Fulden., Ordinis S. Benedicti, Nullius
Diocesis Provinciæ Moguntin. super Jurisdictione quasi Episcopali ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74789)

quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes; supplicationibus pro eorum parte Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, & Apostolicæ potestatis plenitudine, supradictum Privilegium, seu Indultum, Ovis, & Lacticiis certis Quadragesimæ diebus vescendi, eidem Confraternitati, ejusque Confratribus, ut præfertur, concessum, non solum confirmamus, & approbamus; Verum etiam ipsis modernis, & pro tempore existentibus ejusdem Confraternitatis Confratribus prædictis, in Reipublicæ Januensis Ditione, & universo Dominio tantum commorantibus, non tamen illis, qui Archiepiscopi, Episcopi, & inferiores Prælati, nec non cujusvis Regularis Ordinis Professores, & quoad Ecclesiasticos sæculares, qui ad Sacram Presbyteratus Ordinem promoti respectivè sint & fuerint, nisi hujusmodi Archiepiscopi, Episcopi, Prælati, alique Ecclesiastici Regulares, & Presbyteri Sæculares, sexagesimum ætatis annum compleverint, ut ipsi & eorum si guli, omnibus tam Dominicis, quam ferialibus diebus Quadragesimæ, etiam Dominica in Palmis, & per Hebdomadam Majorem nuncupatam, iisdem Ovis, & Lacticiis vesci, servatis tamen in singulis Feriis jejunii legibus, & unica tantum comestione in die, liberè & licitè possint & valeant, presentium tenore etiam perpetuò concedimus, & indulgemus.

§. 3. Quia verò ad aures Nostras, non sine animi nostri molestia, fide dignorum relatione delatum fuit, aliud Indultum, seu Privilegium in dictis prioribus Litteris Nostris contentum, per quod videlicet concessum fuit, ut singuli dicte Confraternitatis Confratres Presbyterum quemlibet Confessarium ab Ordinario Loci respectivè approbatum eligere possint, qui unumquemque eorum a peccatis reservatis etiam Sedi Apostolicæ, his in ipsorum vita, & in eorumdem mortis articulo absolovere valeat, ita ab aliquibus intelligi & interpretari, ut singuli Confratres prædicti, novam singulis an is adscriptionem eidem Confraternitati, juxta illius Statuta, obtinentes, duabus vicibus inter unam, & alteram adscriptiones hujusmodi, hoc est duabus vicibus in singulos annos, absolutionem a casibus reservatis, & quidem non solum Sedi Apostolicæ prædictæ, sed etiam Ordinariis Locorum respectivè reservatis, sine eorumdem Ordinariorum licentia, solo dictarum Litterarum Nostrarum vigore, recipere possint: Nos interpretationes hujusmodi, tam rectæ disciplinæ perniciosas, quam etiam Nostræ menti, ac voluntati contrarias, de medio tollere volentes; Motu proprio, ac certa scientia, earundem presentium tenore edicimus & declaramus, Nostræ menti, ac voluntatis nunquam fuisse, nec esse, ut prædictæ Confraternitatis Confratres, vigore dictarum Litterarum Nostrarum, extra mortis articulum, plusquam duabus vicibus in toto ipsorum vitæ decursu, quantumvis pluries eidem Confraternitati se adscriperint, Privilegio prædicto sibi concessio, eligendi videlicet Confessarium, qui eos a casibus reservatis absolvat, uti, aut gaudere; nec etiam, ut Confessarii ab iisdem Confratribus sic electi, earundem Litterarum Nostrarum vigore, ipsos a casibus Ordinariis Locorum respectivè reservatis, sine eorumdem Ordinariorum licentia, absolovere possint, & valeant; nec unquam hujusmodi eligendi, & respectivè absolvendi facultatem, ultra duas vices in toto cujuslibet Confratris vitæ cursu, extra ipsorum mortis articulum, & præterquam in casibus Nobis, & Sedi Apostolicæ dumtaxat, non verò etiam Ordinariis Locorum reservatis, nisi eorumdem Ordinariorum licentia respectivè accedat, per Nos in præcatis Nostris Litteris concessam fuisse; & consequenter absolutiones, in vim earundem Litterarum, contra presentis declarationis Nostræ

tenorem, forsitan de præterito impertitas, aut in posterum impertiendas, nemini suffragari potuisse, sive posse, decernimus & declaramus; & ita censeferi volumus, atque præcipimus; rejectis interpretationibus superiùs enunciatis, quas Nos eandem presentium tenore, & Apostolica auctoritate, reprobamus, & a quolibet cujusvis status, gradus, conditionis, & Ordinis, etiam necessario forsitan exprimendi, teneri, tradi, defendi, aut in praxim deduci prohibemus, & interdicens; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§. 4. Ut autem presentis declarationis Nostræ, nec non reprobationis, & prohibitionis hujusmodi tenor, ad eorumdem Confratrum, & quorumcumque Confessariorum ab ipsis forsitan eligendorum, aliorumque in præmissis interesse habentium, notitiam certius perducatur; Nos eandem presentium serie, & auctoritate prædicta, Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac Dilectis etiam Filiis Prælati inferioribus, Locorum Ordinariis, in prædicta Ditione, & universo Dominio Reipublicæ Januensis constitutis, committimus & demandamus, ut de vero sensu dictarum priorum Litterarum Nostrarum, & de præsentii voluntate Nostra, prædictos omnes, in suis quique Civitatibus, Diocæsis, & Territoriis, instructos reddant, aliisque opportunis rationibus animarum securitati, & Apostolicorum Decretorum observantiæ prospiciant. Quocirca volumus, ut presentium Litterarum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipsis originalibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 5. Nulli ergò omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, ampliacionis, concessionis, Indulti, declarationis, prohibitionis, mandati, commissiois, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, duodecimo Kalendarum Septembris, Pontificatus Nostri Anno XIII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

V I S A

De Curia J. C. Boschi.

Loco + Plumbi

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Confirmatio Concordiæ inter Episcopum Herbipolen., & Abbatem Monasterii Abbatæ nuncupati Fulden., Ordinis S. Benedicti, Nullius Diocæsis Provincie Moguntin. super Jurisdictione quasi Episcopali in Clerum, & Populum Ditionis præfati Monasterii.

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

INEFFABILI Dei bonitate in supremo Apostolatus Solio præsidentes, inter Pastoralis Officii Nostri curas, nil magis cordi Nobis est, nilque ferventiùs exoptamus, quam pacem inter Catholicarum Ecclesiarum, præsertim inter se vicinos, Antistites fovere, augere, illamque perpetuò conservare, ad hoc ut ipsi Antistites, semotis a se quibus

Ordinariis locorum committitur hujusce declarationis publicario, & executio.

Fides afferitur transumptis.

Sanctio.

Dat. 21. Augusti 1752.

III.

Uberes fructus in animarum salutem ex concordia inter Præfules permanentes.

cumquæ

Privilegium eligendi Confessarium, a Reservatis S. Sedi absolutum.

Big tantum in vita eo uti possunt Confratres, non obstantibus literis adscriptionibus Confraternitatis.

Nec eo continetur facultas absolvendi a reservatis Ordinariis.

Ad evellendas lites saepe enascentes plures inter Episcopos, & Abbates initae fuerunt transactiones

cumque animi molestiis, possint quietam mentem, & tranquillo corde, non solum doctrina verbi, sed etiam exemplo boni operis, suae curae Pastoralis commissas oves ad Coelestia Regna perducere: Quamobrem ea libenter concedimus, quae ad pacem ipsam inter eos conservandam magis apta esse dignoscuntur, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris Nostri Caroli Philippi moderni Episcopi Herbipolen., & Dilecti filii Amandi moderni Abbatis Monasterii Abbatiae nuncupati Fulden. Ordinis Sancti Benedicti Nullius Diocesis Provinciae Moguntin., ac respectivè Sacri Romani Imperii Principum, petitione continebat, quod cum aliàs non exigui momenti lites & controversiae, inter tunc existentes Episcopum Herbipolen., & Abbatem praefati Monasterii, ex una, & altera Partibus, praesertim super Jurisdictione quasi Episcopali in Clerum, & Populum Ditionis praefati Monasterii, exortae viguissent: Demum de Anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo, ad conciliandam inter eos, uti vicinos Principes, eorumque vicinos Principatus, firmam pacem & sinceram amicitiam, de consensu tam Ecclesiae Herbipolen. Capituli & Canonicorum, quam praefati Monasterii Conventus & Monachorum tunc existentium, quasdam litem praefatarum per tot longum tempus agitarum via amicabilem extinguitivas conventiones ediderunt, Cupientes modo tam Carolus Philippus Episcopus, quam Amandus modernus Abbas praefatus, inter eos, uti vicinos Principes, perfectam constantemque pacem, & amicabilem tranquillitatem, novis veteri transactioni superadditis stipulationibus, ac respectivè modificationibus, novam cum totius & integri praeteritarum supra dictarum Conventionum tenoris insertionem, ac modernorum Capituli, & Canonicorum dictae Ecclesiae Herbipolen., ac Conventus & Monachorum praefati Monasterii respectivè consensu, ac instituto, & celebrato tam per praefati Caroli Philippi Episcopi, quam per Amandi Abbatis praefati, respectivè Deputatos, Legatos, & Consiliarios, Conventu, habitaque matura deliberatione, Concordiae Instrumentum in quinque Capitibus seu Paragraphis consistens confecerunt, cujus Instrumenti tenor est, qui sequitur.

Tenor Instrumenti recentioris transactionis quinque capitibus distinctae.

§. 2. Nos Dei & Apostolicae Sedis gratia Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis Sacri Romani Imperii Princeps Franciae Orientalis Dux &c. -- Et Nos gratia eadem Amandus Sacri Romani Imperii Princeps & Abbas Fuldenensis Augustissimae Romanorum Imperatricis Archicancellarius per Germaniam & Galliam Primas &c. -- Notum facimus per praesentes, earumque tenore declaramus, pro Nobis, nostrisque Ecclesiis, & Successoribus, quod cum usque ab anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo, inter bonae memoriae Joannem Philippum Franciscum Episcopum Herbipolensem, & bonae memoriae Constantinum Abbatem ac Principem Fuldensem, Praedecessores nostros, de consilio, & consensu utriusque Capituli, inita, atque erecta fuerit quaedam concordia extinguitiva litem a pluribus retro annis inter utramque Ecclesiam super jurisdictione dioecesana vigentium, reservato quidem, & variis interjectis impedimentis non secuto usque in praesens, Apostolicae Sedis beneplacito; Nos Antecessorum nostrorum vestigia sectantes, ac probe perpendentes, quantum rei Catholicae, hac praesertim difficili & periculosa temporum conditione, intersit, ut pax & sincera amicitia foveatur & jugiter conservetur inter Principes Ecclesiasticos Imperii Germanici, Territoria contermina habentes; maxime vero etiam excitati paternis, iisdemque geminatis adhortationibus Sanctissimi Domini Nostri BENEDICTI PAPAE XIV.

felicissimè & gloriosissimè regnantis, qui sane, pro ea, qua eminet, summa & admirabili sapientia, quid singulis per orbem Diocesis, Fideique, ac Religionis bono magis sit opportunum, & quid promovendae animarum salutis potissimum conducatur, unus omnium optimè perspicit; in id curam, animosque nostros convertimus, ut dudum agitata inter praedecessores nostros, subinde verò intermissa pacis, & concordiae studia, resumemus, novisque veteri transactioni superadditis stipulationibus, & respectivè modificationibus, ad perfectam Ecclesiarum nostrarum pacem & tranquillitatem, necnon ad conciliandum inter vicinos Principatus nostros arctioris conjunctionis, necessitudinis, officiorumque vinculum, in eum, qui sequitur, modum conveniremus, Placuit itaque ante omnia supra dictam Concordiam anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo Carolofradii inter praefatos praedecessores nostros initam, ejusdemque singula capita, nisi in quantum illis per infra scriptas novas conventiones derogatum fuerit, in toto suo robore permanere; ac proinde totum, atque integrum ejus tenorem hoc loco repetere & inferere, qui talis est --

§. 3. Nos Dei, & Apostolicae Sedis gratia Joannes Philippus Franciscus Episcopus Herbipolensis, Franciae Orientalis Dux, Sac. Rom. Imperii Princeps, Ecclesiae Metropolitanae Moguntinae Praepositus &c. -- Et Nos gratia eadem Constantinus Sacri Romani Imperii Princeps, & Abbas Ecclesiae Fuldenensis, Divae Augustae Archicancellarius, per Germaniam, & Galliam Primas &c. -- Notum facimus, & tenore praesentium declaramus, pro nobis, nostrisque Ecclesiis, & Successoribus, qualiter cum jam de anno millesimo sexcentesimo sexagesimo secundo a Venerabilibus piissimae memoriae Dominis Praedecessoribus nostris, super praetensa ab Ecclesia Herbipolensi in certa Loca, ac Ditionis Fuldenensis Parochias, spirituali jurisdictione, Concordia quaedam inita, in Curia autem Romana variis ex causis recessissa, onerosa deinde, ac diuturna litem recessissimè occasio fuerit; insuper non sine fundamento timendum sit, ne idem Processus omnino adhibita industria adhuc annis quamplurimis perseverare, & inter utramque Ecclesiam perpetuos discordiarum fomites alere valeat; unde nos, difficillimorum temporum pericula, & eventus praeculis habentes, istae matura utrinque deliberatione perpensis, judicavimus nobis, nostris Successoribus, Ecclesiis, & subditis, tam in spiritualibus, quam temporalibus, consultum magis ac prospectum fore, si per novam a Sancta Sede Apostolica confirmandam Concordiam, liti huic modus, ac finis imponeretur. Eapropter, tractatibus praevius per Plenipotentarios nostros Carolofradii de praeterito mense Majo Anni currentis desuper habitis, specialiter verò de seitu, & consensu plurimum Reverendorum, Perillustrum, ac nobis Episcopo, & Principi Herbipolensi Dilectorum & Devotorum, Praepositi, Decani, & Capituli Ecclesiae nostrae Cathedralis Herbipolensis, tum etiam plurimum Reverendorum, Perillustrum, ac nobis Abbati, & Principi Fuldeni Dilectorum, & Devotorum, Decani, Praepositorum, & Capituli Ecclesiae Fuldenensis, ad stabiliendam veram amicitiam, & sinceram vicinitatem, illa, quae hic subnectuntur, transagemus, ac ea, quae sequitur, formam concordavimus --

Vetus vana actio stipulationis anno 1721.

§. 4. Nos Episcopus Herbipolensis Dilectioni suae Fuldeni, ejusque Successoribus, ratione spiritualis hactenus controversae jurisdictionis, nullam amplius in futurum litem movebimus, sed illam ex nunc, & in perpetuum,

Territorium separatum cum amplissimo jure in Clerum, & Populum attribuitur Abbati

eidem,

» eidem, ejusque Successoribus, ac Ecclesie Fulden-
» densi liberè taliter cedimus, seu relinquimus, ut
» Ecclesia, & Diocesis Fuldenfis sit, maneatque
» Nullius, habeatque ejusdem Antistes in Clerum,
» & Populum jurisdictionem ordinariam privativè,
» qualis de facto Reverendissimo Fuldenfi, sive
» de jure, sive ex privilegio, sive ex præscrip-
» tione, aut consuetudine competit; hancque ju-
» risdictionem exerceat, ut hæcenus exercita
» est, tam in Civilibus, & Matrimonialibus
» Laicorum, quàm in Beneficialibus, & Crimi-
» nalibus Clericorum, aliisque Ecclesiasticis cau-
» sis, & ordinationibus quibuscumque, sive per
» se, sive per Vicarium, aut Commissarium suum,
» quos constituere, aut destituere; sicut & Cle-
» rum in omnibus tam Curatis, quàm non Cura-
» ratis Beneficiis instituire, aut destituere, visi-
» tare, Synodam congregare; & alia omnia fac-
» cere, quæ a jurisdictione quasi Episcopali depen-
» dent, ipsi semper integram & liberam sit,
» sine ullo ad nos Episcopum Herbipolensem ap-
» pellandi jure; & salva libertate, pro iis, quæ
» sunt Ordinis, quæque, ex defectu Gradus,
» Reverendissimo Fuldenfi haud competunt, non
» tantum Regulares, sed & Clericos sæculares
» sui Territorii, pro Ordinibus sacris suscipien-
» dis, mittendi ad quemcumque Antistitem, gra-
» tiam & communionem Sanctæ Sedis Apo-
» tolicæ habentem; salva item libertate quemcum-
» que accersendi Catholicum Antistitem pro Sa-
» cramento Confirmationis, consecrandis Eccle-
» siis, Altaribus &c. -- E contra nos Abbas, &
» Princeps Fuldenfis hanc a Dilectione sua Herbi-
» polensi voluntariè nos declaratam desistentiam,
» & cessionem, sive relictionem, perpetua gra-
» titudine recognoscentes, concessimus & rati ha-
» buimus, ut eadem non vigeat, vel duret diu-
» tius, quam quousque Ecclesia, & Principatus
» Fuldenfis; juxta Fundatorum mentem, sub
» Catholicorum manibus perstitit, si vero per
» vim majorem, seu aliam quamcumque viam
» (quod Deus avertat) contigerit Ecclesiam Ful-
» densi in Laicales Catholicorum, aut Aca-
» tholicorum manus incidere, tunc Ecclesia Her-
» bipolensis prætensum jus suum Episcopale hoc
» in casu liberè exerceat, & tandi manute-
» neat, donec Ecclesia Fuldenfis in statum pri-
» stinum fuerit redintegrata, ac restituta -- Ut
» tamen tristes hujusmodi eventus melius arcean-
» tur, nos Episcopus Herbipolensis Ecclesie Ful-
» densi adversus omnes, & singulas hostium in-
» festationes, atque violentas incursiones, om-
» nem, quam fida ac sincera vicinitas exigit,
» operam, & assitentiam toties præstare appro-
» mittimus, quoties requisiti desuper fuerimus,
» & temporum circumstantiæ idem postulerint --
» Ut vero amica hæc concordia, & mutua partium
» conventio, eò firmiter in suo vigore conser-
» vetur, quivis Abbas & Princeps Fuldenfis, ad
» ingressum regiminis sui, epistolam, & quivis
» Episcopus Herbipolensis responsionem transmi-
» ttere teneantur, tenore sequenti --

Formula
epistolæ, qua
Abbas tuam
electionem
nunciat Epif-
copo.

» §. 5. » Amica officiorum nostrorum oblatione
» prævia, & quidquid alias boni ac grati præsta-
» re possumus, Rine Princeps, Domine, Amice,
» & Vicine in primis Dilecte -- Dilectionem ve-
» stram pro constanti propensione vicinitatis confiden-
» tia latere nolumus, quod nos, post obitum Do-
» mini nostri Antecessoris N. pijsimæ memoriæ,
» unanimi perillustri Capituli nostri suffragio, in
» Abbatem & Principem Fuldensem non ita pridem,
» & quidem die N., canonicè electi fuerimus, de
» facto quoque in actuali, & quietæ Abbatie, &
» Principatus nostri possessione constituti sumus. Cum
» autem probè recordemur Concordiæ inter Dilectio-
» nem vestram, (aut vestræ Dilectionis Dominum
» Prædecessorem Joannem Philippum Franciscum),
» ac inter Dominum nostrum Antecessorem Constans-
» tinum, anno millesimo septingentesimo vigesimo se-

» cundo, super prætenfa, ac in mododicto anno no-
» bis in perpetuum cessa, sive relicta Jurisdictione
» Ecclesiastica in aliquibus locis nostri territorii, ini-
» tæ, ac conventionis ibidem adjectæ, quatenus pro
» jugi renovatione perennis amicitie per hujusmodi
» concordiam stabilitæ, mox ab electione confirmatio-
» nis supradictæ concordie, sub asscuratione nobis,
» & nostræ Ecclesie contra quoscumque pro viri-
» bus præstandæ ad requisitionem assistentiæ, sin-
» gulis vicibus per literas petatur, & vicissim a
» Dilectione vestra nobis per literas responsorias
» sine ulla recusatatione concedatur: Hinc Dilectio-
» nem vestram hisce amice requirimus, ut ad has
» nostras concordie sæpeditæ conformes notifica-
» tionis, & requisitionis Literas, eo se vicissim
» modo erga nos declaret, prout in eadem Concor-
» dia continetur, & de eadem amice confidimus;
» hoc annexo, quod præmemoratæ Concordie nul-
» latenus contraventuri, nec ad perpetuo conservan-
» dam veram amicitiam eo tempore stabilitam ul-
» lam unquam occasionem sinus prætermitturi; qui
» proinde ad exhibenda grata officia semper prompti
» permanemus. Datum &c. -- Nos Dei & Apo-
» stolice Sedis gratia &c. &c. -- Dilectionis ve-
» stræ -- Officiosissimus & Fidelis Amicus, ac Vi-
» cinus NN.

» §. 6. » Responsio -- Officiorum nostrorum ami-
» ca oblatione prævia, & quidquid alias boni, ac
» grati præstare possumus, Reverendissime Prin-
» cept, Domine, Amice, & Vicine in primis Di-
» lecte -- Literæ Dilectionis vestræ, sub N. ad nos
» directæ de ejusdem electione in Abbatem & Prin-
» cipem Fuldensem susus nobis retulerunt, ex qui-
» bus insimul cognovimus id, quod Dilectio ve-
» stra in vim Concordiæ de anno millesimo sept-
» tingentesimo vigesimo secundo a nobis amice re-
» quisivit; quemadmodum igitur Dilectioni vestræ
» ad hujusmodi adeptam Dignitatem principalem
» a Deo omnem gratiam, & benedictionem ex
» corde apprecamur, ita pariter, secundum teno-
» rem dictarum literarum, cessionem, seu relictio-
» nem Ecclesiasticæ jurisdictionis, dictæ Concordiæ
» conformem, non solum harum vigore confirma-
» mus, sed insuper promittimus, quod ubi Dile-
» ctionem vestram, ejusdem Successores, & Ec-
» clesiam, contra spem, a quocumque, præsertim
» Acatolicis, vel Heterodoxis, vicinis, vel ex-
» teris, in mentionata Jurisdictione Ecclesiastica, vel
» aliis suis Juribus, præjudicium, aut turbationem
» pati contigerit, fida tunc assistentia, pro modo no-
»strarum virtutum, non sinus defecturi, prout etiam
» in omnibus aliis occurrentis Dilectioni vestræ &c.
» &c. -- Nos Dei, & Apostolicæ Sedis Gratia
» &c. -- Dilectionis vestræ -- Officiosissimus & Fi-
» delis Amicus ac Vicinus, N. N. --

Responso-
nis norma.

» §. 7. » Porro cum ratione Parochiæ in Schon-
» dra, ubi temporale dominium Fuldenfi Prin-
» cipatui competit, inter Ecclesias Herbipolen-
» sem, & Fuldensem super spirituali jurisdicho-
» ne nonnullæ differentie exortæ fuerint -- Nos
» Episcopus Herbipolensis, & Nos Abbas Ful-
» densis, ad tollendum omnem offensionis lapi-
» dem, ac pro majori utriusque Ecclesie utilita-
» te, & Fidelium salute, necessarium & oppor-
» tunum esse censuimus, ut ab Episcopo Herbi-
» polensi præfata Parochia in Schonbra, aliæ-
» que Filiales Ecclesie, cum alia Parochia,
» aliisque juribus spiritualibus ad Ecclesiam Ful-
» dentem pertinentibus, utrinque commutentur;
» unde prævio pariter maturo causæ examine,
» taliter rem concordavimus, ut Parochia præ-
» dicta, cum Jurepatronatus in Schonbra,
» omnesque ejusdem filiales (excepta illa par-
» te loci Riedengerg, cujus jurisdicctio tempo-
» ralis ad Ecclesiam Herbipolensem spectat)
» nec non sex filiales Parochiarum, in Hil-
» ters, & Wilsenfachsen, scilicet Batten,
» Deuten, Seutfers, Findlas, Branda, & Mol-
» bers, cum omnibus juribus, & appertinentiis,

Permutatio
quarundam
Ecclesiarum.

» uti

uti & cum oneribus consuetis, ad liberam Ecclesiam Fuldenfis provisionem, ac dispositionem imposterum in perpetuum pertineant -- Contra Ecclesiam Herbipolensem, in aequam dictorum jurium compensationem, Parochiam in Eckweibach, & Kleinsaffen, prout huc usque constituta fuit, cum omnibus filialibus, appartenentis, & juribus (excepto jurepatronatus ad Familiam Nobilium de Rosenbach pertinet) prout etiam locum Morlesau filialem Parochiae in Dippach prope Hammelburg, necnon jus, quod haecenus Abbatiae Fuldenfi sine contradictione competeat, nominandi ad Canonicatum quemdam, & Praebendam in Ecclesia Collegiata Sanctorum Petri, & Marcellini in Aschaffenburg Diocesis Moguntinae, toties quoties dictum Canonicatum vacare contigerit, vicissim in perpetuum recipiat --

Religiosa
promittitur
transactionis
observantia.

§. 8. His ergo fideliter concordatis, Nos supradicti Joannes Philippus Franciscus Episcopus, & Dux Herbipolensis &c. &c. -- Et Nos Constantinus Abbas, & Princeps Fuldenfis &c. &c. -- pro Nobis, & nostris utrinque Successoribus, sincere promittimus, & data nostra fide, verboque Principis interposito, pollicemur, quod omnes, & singulos Articulos in praesenti Concordia contentos, simul, & quemlibet separatim, firmiter & irrefragabiliter observare, nec contra eos quidquam in perpetuum attentare, aut permittere velimus, ut contra eosdem, ulla via, aut medio quocumque excogitabili, aliquid per nostros unquam attentetur; quemadmodum etiam per haec supra explicata Concordiae capita, omnes & singulos praeteritos tractatus, vigore harum, casus, annulamus, & pro irritis declaramus, iisdem, non minus ac liti in Curia Romana haecenus desuper agitatae, per expressum in perpetuum renuntiantes. Hanc praeterea conventionem a summo Pontifice confirmari procurabimus; interim omnia superius conventiona, & stipulata, suum robur utrinque inconcussa, & irrevocabiliter obtineant. Si vero, citra spem, ante obtentam a Sanctissimo confirmationem, nova desuper orientur diffidia, concordia haec in nullius partis praedjudicium queat allegari. In quorum fidem nos principaliter contrahentes, nomine nostro, & Successorum nostrorum, manu propria has Concordiae paginas signavimus, & nostris communiri sigillis mandavimus. Herbipoli die vigesima secunda Mensis Decembris Anno eodem -- Joannes Philippus Franciscus Episcopus Herbipolensis, Franciae Orientalis Dux -- Constantinus -- Similiter Nos, Praepositus, Decanus, & reliqui Ecclesiae Cathedralis Herbipolensis Capitulares; nec non Nos Decanus, ac totum Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac nostris utrinque Successoribus, palam protestemur, quod haec Concordia cum consilio, scitu, ac consensu nostro fuerit erecta, prout etiam in eadem haece omni meliori modo consentimus. In quorum fidem nostra sigilla Capitularia scilicet appendi iussimus. Actum ut supra --

Primum re-
centioris
transactionis
caput, quo
definitur jus
Episcopi in
Praepositu-
ram Holtz-
kircken.

§. 9. Quae vero ad stabiliendam hanc novam Concordiam conducere posse videbantur, praevie instituto Hammelburgi, & celebrato per Deputatos Legatos, & Consiliarios utrinque nostros Conventu, habitaque inter se matura deliberatione, praevie primis vero ex consilio, & consensu utriusque Capituli Ecclesiarum nostrarum, ita portò transigimus, & concordavimus -- Primum -- Ecclesiae Herbipolensi competat Jus Dioecesanum cum omnibus suis effectibus in Praeposituram Holtzkirchen, salva tamen & reservata Praeposito, aliisque Ecclesiae Fuldenfis Conventualibus ibidem pro tempore commorantibus,

exemptione personali, quoad interna, & Regularia, quousque nimirum in eo loco, ad normam Apostolicarum Constitutionum, erectus non fuerit verus, & formalis Conventus Regularis; cui quidem, dum aliquando fuerit erectus, plenaria conceditur exemptio passiva, quin tamen vel ipsa Fuldenfis Ecclesia, vel praefata Praepositura in Holtzkirchen ullum territorium separatum, ullumve jus dioecesanum cum qualitate Nullius, aut aliam quamcumque jurisdictionem in Clerum, & Populum, sibi arrogare, aut vindicare valeant, sed hoc jus dioecesanum, & jurisdictionem, sit, maneatque per omnia penes Ecclesiam Herbipolensem. Quapropter donec institutus fuerit verus Conventus Regularis, Parochus loci de Holtzkirchen pro tempore existens, jus parochiale, & quae huic juri annexa sunt, tam in Personas Ecclesiasticas & Regulares ejus Praepositurae, quam in Officiales, Famulos, aliosque Domesticos Praepositorum inhabitantes, necnon, & quidem pro quocumque tempore, in Conductorem, seu Possessorem Molendini spectantis ad Praeposituram, non secus atque in alios suos Parochianos, exerceat.

§. 10. Secundo -- Firmas etiam consistere volumus transactiones alias inter Ecclesiam Herbipolensem, & Fuldensem circa Praeposituram in Zell prope Fischberg a nostris pariter Praedecessoribus Anno millesimo sexcentesimo octogesimo tertio initas, quibus per hanc novam Concordiam nec quidquam sit derogatum; unde eas hoc etiam loco verbo tenus inferendas duximus, sequentis videlicet tenoris -- Cum circa Praeposituram in Zella sitam prope Fischberg, ratione confirmationis, ac visitationis Praepositi Fuldenfis ibidem existentis, certas quasdam differentias, ac contentiones emeruisse comperitum fuerit, placuit eas sequenter in modum componere, & abolere: videlicet, quod ipsa quidem haecenus consueta confirmatio Praepositi ab Ecclesia Fuldenfi pro tempore praesentandi, ac nominandi, intra terminum juris, & per litteras praesentationis rite conceptas, ab Ecclesia Herbipolensi, ejusdemque Episcopo pro tempore existente, petenda sit per Abbatem, & Principem Fuldensem pariter pro tempore existentem: Fidei tamen Professio non nisi per Consiliarium Ecclesiasticum Fulden, sufficienti mandato instructum, coram Episcopo emittenda, & juramentum ad tramitem Processus Canonici in Neo-presentationi animam praestandum, ac proinde eidem Praeposito nuda, & sola Episcopalis confirmatio impertienda sit, juxta formam invariabilem sequentis tenoris.

§. 11. Nos N. N. Episcopus Herbipolensis, Sacri Romani Imperii Princeps, Franciae Orientalis Dux &c. -- Universis has litteras inspecturis, lechuris, seu legi audituris, salutem in Domino. Vacante jam Praepositura Monasterii in Zella prope Fischberg, & nominato, & praesentato Nobis per Reverendissimum Principem, ac Dominum Charissimum Amicum Nostrum N. N. Abbatem Fuldensem Sacri Romani Imperii Principem Divae Augustae Archi-Cancellarium per Germaniam, & Galliam Primatem &c. in Praepositu Devoto Nobis Dilecto N. N., necessarium videbatur pro legitime impertienda Confirmatione, citationem proclamatoriam contra omnes & singulos in hoc negotio interesse habere putantes, & valentes, decernere: decreta istiusmodi citatione, eademque affixa in portis majoris nostrae Ecclesiae Herbipolensis, & debite exequuta, & in termino praefixo reproducta, & nemine commovente, qui nominationem seu praesentationem hanc contradiceret, seu quidquam contra nominati personam, vel nominationem, & praesentationem exciperet; Nos nominationem, seu praesentationem

Secundo ca-
pite confir-
matur vetus
concordia su-
per Praeposi-
tura in Zell.

Litterae Con-
firmationis
Praepositi in
Zell ab Episcopo
Herbipolensi ob-
tinenda.

semationem

sentationem de persona N. N. factam, ratam, & gratam habuimus, ipsamque auctoritate nostra, per Procuratorem ejus N. N. Consiliarium Ecclesiasticum Fuldensem, in Praepositum Monasterii in Zella prope Fischberg praefecimus, eidemque de eadem per presentes providimus, prout confirmamus, praefecimus, & instituimus; curam, ac regimen ejusdem Praepositurae in animam suam committentes, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen. Praemissa tamen prius per dictum Procuratorem, nomine sui Principalis, professione Fidei, & corporali Juramento, subsequenti verborum forma.

§. 12. Ego N. N. Consiliarius Ecclesiasticus Fuldenis constitutus Procurator admodum Reverendi, & Prae-Nobilis Domini N. N. nominati, & praesentati in Praepositum Monasterii in Zella prope Fischberg, bona fide promitto, & juro in animam, & nomine mei Principalis, ex nunc in antea, quamdiu Praeposituram administravero, submissionem, & reverentiam S. Sedi Apostolicae, Celsissimo & Reverendissimo Principi, ac Domino Domino N. N. Episcopo Herbipolensi Franciae Orientalis Ducis &c. Domino meo Clementissimo, & suis Successoribus legitime, & canonicè invariabilibus, me exhibiturum; nec ero in consilio, nec in facto, ut vitam sive membrum perdant, vel capiantur mala captione, & consilium, quod mihi crediderint, per se, Nuntios, vel litteras, ad eorum damnum me sciente nemini pandam; adiutor quoque ero, pro posse, & nosse, ad defendendam, & retinendam Ecclesiam Herbipolensem in bonis, & juribus suis, Praepositurae mihi commissa salva; possessiones verò, & bona, maxime immobilia, & allodia, ad dictam Praeposituram spectantes, & spectantia, non vendam, non donabo, non impignorabo, neque de novo infendabo, nec alio modo alienabo, absque decreto Celsissimi Herbipolensis. Bona autem dictae Praepositurae inuuliter dispersa, pro viribus recuperabo, & recuperata conservabo; & alias in omnibus, & per omnia praefata Praepositurae administrationem fideliter geram, & exercebo, uti saubridis, & ferventiis potero: salvo tamen Regulari, & consueto Juramento Capitulari, Celsissimo & Reverendissimo Principi ac Domino Domino Abbati meo Fuldensi N. N. Domino meo Clementissimo praefito; sic me Deus adjuret, & haec Sanctae Dei Evangelia, quae his manibus propriis tango. In quorum omnium Fidem, & Testimonium praesentes litteras fieri, Sigillique Officii nostri Vicariatus, quo ad praesens utimur, jussimus appensione committi. Datum & Actum in Arce dictae Marienberg prope Herbipolim Die & Anno &c.

§. 13. Et quod Praepositus, ubi fortè ex redditibus, ac proventibus Praepositurae Zellenis, cum ejus notabili detrimento & damno, quidquam auferri contigerit, teneatur id ipsum, ad vindicationem, & manutationem communi ope praestandam, & exhibendam, utrique Ecclesiae, Herbipolensi nimirum, ac Fuldensi, ad tenorem juramenti religiosè denuntiare. E contra verò Ecclesia, Herbipolensis in hoc solo, & simplici jure confirmandi, conquiescat, & a visitatione ejus Praepositurae, necnon Parochi, ac loci de Zell, anno superioris instituta, penitus desistat; neque Ecclesiae Fuldensi in Visitacione ejusmodi, aut aliis Juribus in sequelam Visitacionis competentibus, Institutione Parochi, & in Ecclesiastica, ac temporali ejus Loci jurisdictione, ullum injiciat impedimentum, aut praedictum aliquid inferat; sed liberum sit praefato Principi Fuldensi, prout visum fuerit, Praepositum visitare, & in praedictum Locum, ac Parochiam, Ecclesiasticam ac temporalia quaecumque Jura, absque ulla Ecclesiae Herbipolensis turbacione, exercere.

§. 14. Quo verò magis praevaleantur quaecumque dissidia, quae nasci possunt in futurum

circa limites Jurisdictionis utriusque Ecclesiae, & ut appareat, quousque Jus Dioecesanum Ecclesiae Fuldenis, vigore novae hujus Concordiae extendatur, atque exerceri possit, & debeat, ex ea parte, qua maxime conterminum habet Episcopatum Herbipolensem, placuit -- Tertio -- Sequentes Parochiales Ecclesiae, una cum Filialibus ad eas pro nunc spectantibus, necnon Praefecturas in extremis Abbatiae finibus partis cis-amnenis recensere, & pro terminis, ac finibus Dioecesis Fuldenis constituere: sunt autem ea, quae sequuntur, Parochiae, Warmannsfrod, Dippach, Hundsfeld, Hammelburg, Thulba, Gerod, Pfrückenau, cum parvo Pago Eckards, Motten, Hertenhausen, Schmulnau, Dittershausen, Poppenhausen, Batten, Schwarzbach, Geüsmar, Schleida, Cranlueken, Praefecturae Fischberg, & Saltzungen, cum suis Paroeciis sitis intra earumdem Territorium; porro Parochiae Weiler, Lengsfeld, Satrapia Vacha, cum suis itidem Paroeciis, inque ejus Territorio sitis; praeterea Parochiae Mansbach, Oberuffhausen, Eiterfeld, Buchenau, Neukirchen, Werda, Rothenkirchen, Langenschvartz.

§. 15. Quarto -- Praefecturae verò Lichtenberg, & Sondheim, quae sunt de proprietate Ecclesiae Fuldenis, hodiecum verò, pignoris loco, a Saxoniae Principibus detinentur, necnon quaecumque alia Feuda Fuldenia in Territorio Herbipolensi de facto existentia, & Augustanae Confessioni pro nunc addicta, quotiescumque ea, seu illas, eveniente casu vel relictionis, vel consolidationis cum Dominio directo Fuldensi, ad Fidem Catholicam reverti contigerit, Jurisdictioni Dioecesanae Herbipolensis Ecclesiae perpetuò adscripta sint; salvo tamen in praefatis locis, ac Praefecturis sublimi Territoriali, ac Patronatus Jure. Eadem Jurisdictioni, seu Jus Dioecesanum, pro casu reversionis ad Fidem Catholicam, sit penes Ecclesiam Herbipolensem in Parochia, & Filialibus, totoque districtu Nobilium de Thann quomodolibet ad eos spectantibus, aut ab ipsis hac usque possessis; similiter in districtu Nobilium de Weyhers, qui passim sub nomine Parochiae Gersfeldensis venire solet; cum expressa tamen reservatione Jurium temporalium in duobus hisce locis Fuldensi Ecclesiae competentium. Porro in Praefectura Schwarzenfels Domini Hasselani, quoad Parochias intra eandem sitas, item in Schüchtern, necnon in his locis, Windheim, Ochsenal, Heckmühl, Volckersleyer, Platz, Wolfsmunster, & in Zeitlors, denique in omnibus & singulis locis, ac Paroeciis Augustanae Confessioni pro nunc addictis, & Territorio Fuldensi partis cis-amnenis circumquaque non inclusis, sed in consiniis utriusque Principatus existentibus, quaeque ante dissidia Religionis, ad Dioecesim Herbipolensem spectasse afferuntur, etiamsi sint Feuda Fuldenia, reversionis ad Fidem Catholicam existente casu, idem Jus Dioecesanum Herbipolensi competat Ecclesiae; iis solum locis exceptis, quae supra, in tertia stipulatione, intra limites Dioecesis Fuldenis nomine tenus posita, & recensita fuerunt.

§. 16. Quinto -- Ab undecim Parochiis, ad Capitulum Rurale Carolostadianum olim, prout asserum est, majori ex parte spectantibus, earumque Filialibus in Territorio Fuldensi existentibus, tam quoad Personas Ecclesiasticas, quam Laicales, videlicet a Parochiis Handsfeld, Eschenbach, Hammelburg, Dippach, Unter-Erthal, Scondra, Leichtersbach, Pruckenau, Weyhers, Dittershausen, & Poppenhausen, Episcopus Herbipolensis Jure perpetuo ab Apostolica Sede sibi delegato, & non aliter, facultatem habeat recipiendi appellationes in casibus de Jure permissis, & a sententiis in quibuscumque causis ad Forum Ecclesiasticum pertinentibus, in Consistorio, vel alio quocumque Judicio Ecclesiastico Fuldensi,

Itidem & Episcopali.

Quintum hoc Caput inferius reprobatur.

Instrumentum procuratorio nomine Praefati praebendum a Consiliario Ecclesiastico Fuldensi.

Limites praestantur jurisdictioni Abbatiali.

superiori videlicet, non subalterno, prolatis: Sic tamen, ut omnino liberum sit prædicarum Parochialium incolis omnibus & singulis, appellare, vel ad Curiam Ecclesiasticam Herbipolensem, ut præferatur, vel ad Nuntiaturam Coloniensem, vel, si liberit, nullo interposito medio, ad ipsam Sedem Apostolicam: Neque fas sit earundem Parochiarum Incolas ullatenus impedire, directè, vel indirectè, quominus ad Herbipolensem Curiam appellationes interponant. Cæterum per ea, quæ sive de Juribus Patronalibus, sive Territorialibus, & aliis quibuscumque temporalibus, in præmissis, ex una alterave parte adducta fuerunt, cum ad præsentem concordiam per se minime pertineant, nemini quidquam novi concessum sit, neque ademptum.

Reservatur
Beneficium Apo-
stolicum.

§. 17. Nos itaque Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis &c. &c. -- Et Nos Amandus Abbas, & Princeps Fuldenfis &c. &c. -- Quæ in præmissis utraque ex parte maturo consilio, & plena deliberatione, pro publica Ecclesiarum Nostrarum utilitate, tranquillitate, & animarum salute, inter Nos conventa, & stipulata fuerunt, pro Nobis, & Successoribus Nostris, integerrima fide, verboque Principis interposito, quoad omnes & singulos articulos, firmiter & religiosissimè servare promittimus, & pollicemur, neque ut iis quacumque via, aut medio per Nostros quoquomodo contraveniatur, aut contra ea aliquid unquam attentetur, ulla ratione permittemus. Ipsam verò præsentem Concordiam, ut ei debitum robur accedat, etiam a Summo Pontifice confirmari omni, & indilato studio procurabimus. Si verò, citra spem, ante obtentam a Sanctissimo confirmationem, nova super his dissidia orientur, Concordia hæc in nullius Partis præjudicium in judicio queat allegari -- In quorum fidem Nos principaliter contrahentes, nomine Nostro, & Successorum Nostrorum, manu propria has Concordiæ paginas signavimus, & nostris communiri sigillis mandavimus. -- Herbipoli die vigesimo quarto mensis Julii millesimo septingentesimo quinquagesimo primo -- Fulde die vigesimo septimo mensis Julii anno eodem -- Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis Franciæ Orientalis Dux -- Amandus Abbas, & Princeps Fuldenfis -- Loco + sigilli Episcopi Herbipolensis -- Loco + sigilli Abbatis Fuldenfis -- Similiter Nos Præpositus, Decanus, & reliqui Ecclesiæ Cathedralis Herbipolensis, necnon Nos Decanus, ac totum Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac Nostris utrinque Successoribus, palam confitemur, quod hæc Concordia cum consilio, scitu, ac consensu nostro fuerit erecta, prout etiam in eandem, hinc omni meliori modo consentimus. In quorum fidem nostra sigilla Capitularia scienter apprimi iussimus. Actum ut supra -- Loco + sigilli Capituli Herbipolensis -- Loco + sigilli Capituli Fuldenfis.

Post omnia
Auctoritate
Apostolica
firmantur,
exceptis que
quinto Capite
continen-
tur.

§. 18. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, ea, quæ a Sede Apostolica approbantur, & confirmantur, firmiter subsistere soleant; quapropter Carolus Philippus Episcopus, ac Amandus modernus Abbas præfati plurimum cupiant Concordiam hujusmodi, & in eis contenta quæcumque, ad hoc ut illa serventur exactius, per Nos & Sedem Apostolicam, ut infra, approbari, & confirmari; quare pro parte dicti Caroli Philippi Episcopi, & Amandi Abbatis præfati, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eorum, ac Episcopi Herbipolen., necnon Abbatis præfati Monasterii pro tempore respectivè existentiam, quieti & tranquillitati in præmissis opportunè providere, ipsosque specialis gratiæ favore prosequi de benignitate Apostolica dignaremur; Nos igitur, qui, quantum cum Domino possumus, litibus obviare, ac diuturnam pacem, mutuanque amicitiam inter Ecclesiasticas Personas, præsertim Pontificali Dignitate insignitas, non tantum promovere, sed & stabilire, sinceris desideramus affectibus, Carolo Philippo Episcopo, ac Amando Abbati præfatis specialem gratiam facere volentes,

& eorum singulares Personas a quibusvis suspensionis, & interdicti, aliusque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie abolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Concordiam præfata, & in ea contenta quæcumque, ac, prout illam concernit, desuper confectum Instrumentum publicum, non tamen illius Quintum Caput, seu Quintum Paragraphum in præfato Instrumento exaratum, quod Nos nullo modo approbare intendimus, immo ipsum Caput Quintum, seu Paragraphum Quintum, præsentium tenore omnino cassamus, & abolemus, perinde ac si nunquam tractatum, nec stabilitum, neque in Instrumento præfato conscriptum fuisset; Apostolica auctoritate, earundem tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illique perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur, & efficaciam adjicimus, omnesque & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum, aliosve quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus; ac Concordiam hujusmodi ab ipsis modernis, & pro tempore existentibus Episcopo Herbipolen., ac Abbate præfati Monasterii, perpetuo observari, nec illam ullo unquam tempore a quoquam quavis auctoritate fungente, ac honore, & præminencia fulgente, immutari, innovari, aut reformari posse vel debere.

§. 19. Præsentis quoque semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suolque plenarias, & integros effectus sortiri, & obtinere, & sic ab omnibus censi: Et ita per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, diocæque Sedis Nuntios, & alios quoscumque, quavis prærogativa, & privilegio fungentes, judicari, & definiti debere; & quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§. 20. Non obstantibus quibusvis etiam in Synodalibus, Provincialibus, universalibusque Conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac diocæ Ecclesiæ Herbipolensis, ac Monasterii, & Ordinis præfatorum, etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, eisdem præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanfuris, latissimè, & plenissimè, ac specialiter, & expressè hac vice dumtaxat harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod præfatum Quintum Caput, seu præfatus Quintus Paragraphus, ejusdem Concordiæ, non solum minimè approbatum, seu minimè approbatum, sed omnino cassatum, sive cassatus remaneat, & pro non scripto habeatur.

§. 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis, intentionis, cassationis, abolitionis, approbationis, confirmationis, roboris adjectionis, defectuum supplementis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem

hoc

Decreto.

Derogatio
contrariis.

Sanctio.

hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, Kalendis Octobris, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

IV.

Abbatia Fuldenfis in Episcopatum erigitur, cum omnibus juribus, & prærogativis, præservato tamen statu Regulari; ita ut idem Episcopus, & Abbas Fuldenfis sit, & nuncpetur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Summi Pontificis est Sedes Episcopales erigere, cum Ecclesiæ dignitas & divini cultus ratio id postulant.

In Apostolica Dignitatis apice, Divina sic disponente voluntate, cui obediunt omnia, meritis licet imparibus, constituti, omnes Domini Agri partes, quasi de montis vertice, inspicimus, ac specularumur, ut quid Ecclesiarum omnium conditioni, decori, & firmamento conveniat, dijudicemus: Eaque propter, Decessorum Nostrorum vestigiis inherentes, novas quandoque plantare, atque erigere Episcopales Sedes, quandoque vero Monasteria insignia, servata tamen in eis Regulari observantia, Episcopali dignitate & honore condecorare oporturum ducimus, ut uberior inde Domini Agri cultus & messis existat, ac Monasticus Ordo clarius florescat, pax ac concordia cum finitimis servetur, & quod potissimum est, Catholica Fidei nomen in Civitatibus, in quibus Illustres Personæ resident, splendidius appareat, illarumque Præfules dignioribus titulis illustrentur, & condignis favoribus attollantur.

Recensentur insignes prærogative Abbatie Fuldenfis.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, insigne Monasterium, Abbatia nuncupatum Fulden. Ordinis Sancti Benedicti, a Sancto Bonifacio in Bucunia fundatum, Sedi Apostolicæ immediatè subiectum, quod suam Civitatem, cum Seminario Alumnorum, ac Academia Studii Generalis inibi existentibus, ac Territorium separatum, quamplurima Loca, Præposituras, & Oppida, cum nonnullis Sæcularibus, & Collegiatis Ecclesiis, ac non exiguo Parochialium Ecclesiarum circumquaque positarum numero, sub se continens, habet, & in quo abundantissimus Monachorum, sub una eademque Disciplina, & Regulari Observantia alitur numerus, ex quibus tendenti ad minimum quotidiana Divina Officia, tam in Choro, quam intra Ecclesiam sacra peragendo, laudisque Deo persolvendo, peculiari frequentia peragunt, ac decore, & cujus Monasterii fructus, redditus, & proventus ad trecentum viginti florenos in Libris Camere Apostolicæ taxati reperiuntur; ejusdemque Monasterii Abbatis (qui etiam, sicut pariter accepimus, Sacri Romani Imperii Princeps, ac Charissimæ in Christo Filie Nostre Mariæ Theresiæ, Hungariæ, & Bohemiæ Reginæ Illustris, Charissimi in Christo Filii Nostri Francisci Romanorum Regis in Imperatorem electi uxoris, ac etiam pro tempore existentis Romanorum Imperatricis Archicancellarius, ac per Germaniam, & Galliam Primas existit, quique jurisdictionem quasi Episcopalem, tam in Civitate præfata, quam toto Territorio, aliisque sibi subiectis Locis, Præposituris, & Oppidis præfatis, non tamen in eis, quæ sunt Ordinis, exercet) electio ad pro tempore existentes quatuordecim ejusdem Ordinis expressè professos Monachos Ca-

pitulares tantum, videlicet Decanum, qui etiam Præpositus S. Andree in Monte novo nuncupatus prope Fuldam, ac prima post Abbatialem Dignitas existit, & continuo in Præpositura ejusdem Sancti Andree dicti Ordinis eidem Monasterio contigua residet, ac octo Præpositos in aliis octo Monasteriis, seu Præposituris ejusdem Ordinis, a primodictio tamen Monasterio dependentibus, in locis distitis extra primodictum principale Monasterium degentes, eisque præfidentes, atque in contubernio sociorum Regularium, præter spiritualia Officia, annexam jurisdictionem, nomine atque auctoritate Abbatis Fuldenfis, administrantes, necnon alios quinque præfati Ordinis respectivè Monachos Capitulares, non tamen Præpositos, quorum ex eis unum Regularis Discipline, ac Chori in Monasterio primodictio Præsidentem Capitularem, ac semper apud præfatum Decanum, reliquos verò quatuor Monachos Capitulares, & non Præpositos, continuo una cum ipsis Præpositis, tanquam eorum socios & commensales, cum debita tamen erga eos reverentia & subiectione, respectivè commorantes & permanentes, Concordatis Germaniæ inibi vigentibus, spectat & pertinet, quamplurimis propterea eximii gaudebat prærogativis.

§. 2. Nos igitur attentis tot tantisque, quibus Monasterium primodictum eminet meritis, illius Abbatialem Ecclesiam in Cathedralam, & Episcopalem, ut infra, erigere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione Nostri, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Ecclesiam Abbatialem præfata, firmis tamen semper in ea remanentibus, inibi semper vigentibus omni statu, qualitate, denominatione, & omnimoda essentia Regularibus; ita ut impoierum, ut prius, Regularis nunquam esse desinat, in Cathedralam, & Episcopalem, quæ ut antea Sedi Apostolicæ immediatè subiecta, ac Regularis existat, Ecclesiam, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò erigimus & instituimus, ac nomine, titulo, & honore Episcopali decoramus, ac pro tempore existentes primodicti Monasterii Abbates, in veros Præfules, & Episcopos Fulden. declaramus; nec non quod pro tempore existens ejusdem Ecclesiæ per Nos, ut præfertur, in Episcopalem erectæ Episcopus, semper imposterum non tantum Episcopus, & Abbas Fuldenfis denominari, sed etiam verus ejusdem Ecclesiæ Episcopus cum omnibus insignis Episcopalibus, privilegiis, honoribus, & prærogativis Episcopis debitis, & concessis, ac juribus, & jurisdictionibus in Clerum Sæcularem, & Regularem, ac populum tam Civitatis præfate, quam totius Territorii, ac Ditionis, & Diocesis Fulden., & facultatibus, præeminentiis, gratis, favoribus, & indultis realibus, & personalibus, ac mixtis, quibus aliæ Ecclesiæ Episcopales, eorumque Præfules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, seu ex indulto, aut privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt, verusque insimul Abbas Regularis Fuldenfis, cum omnibus suis Abbatialibus juribus, honoribus, præeminentiis, prælationibus, & prærogativis universis, quibus de præfenti gaudet, verè, realiter, & cum effectu existere, ipseque in Litteris Apostolicis tam gratiam, quam justitiam separatim, seu utramque mixtim concernendis, imposterum expediendis, Episcopi insimul & Abbatis Fuldenfis titulo, ac nomine decorari, ac vocari, sicque idem inscribi; quodque occurrente ejusdem Ecclesiæ in Episcopalem, per Nos, ut præfertur, erectæ, ac Monasterii primodicti vacatione, futurus illius Episcopus, & Abbas, nullo in ejus electione innovato ordine, eodem modo & forma, ut prius, per dictos Decanum, & alios tredecim Monachos

Propter quas in Episcopatum erigitur, integro tamen manente Regulari statu.

Nec non eligentium jure, ac electionis forma.